

Aveco de Bondt
ingenieursbedrijf

Quickscan flora en fauna

Julianalaan te Leersum

Aveco de Bondt

bezoekadres Podium 9
postbus 2674
postcode 3800 GE Amersfoort
telefoon (0)88 18 66 010
telefax (0)343 52 31 96
e-mail amersfoort@avecodebondt.nl
internet www.avecodebondt.nl

projectnaam Quickscan flora en fauna Julianalaan te Leersum
projectnummer 181839
projectleider ing. A. Ponsen
referentie APO/181839

opdrachtgever Ingenious Vastgoed b.v.
Postadres Postbus 711
3900 AS Veenendaal
contactpersoon Dhr. A. van der Ham

status Definitief
versie 01

aantal pagina's 25
datum 14 augustus 2018

auteur ing. A. Ponsen

paraaf
gecontroleerd Ing. S. Verhaegh

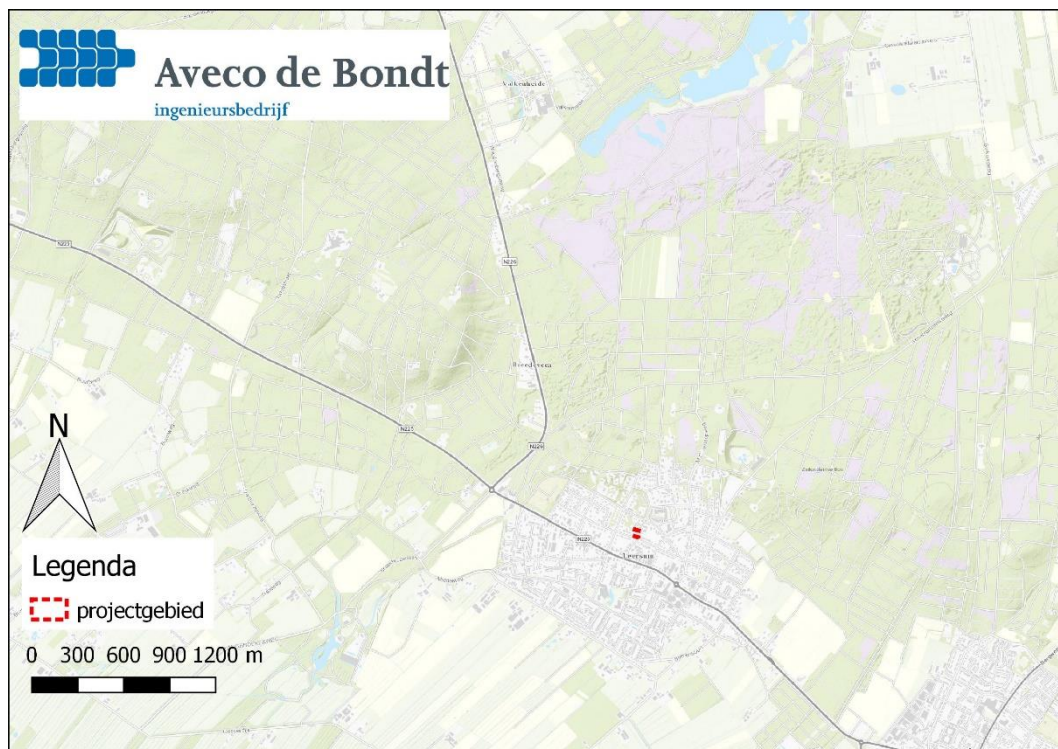

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
1.1	Doel	4
1.2	Leeswijzer	4
2	WETTELIJK KADER: WET NATUURBESCHERMING	5
2.1	Soortbescherming	5
2.2	Gebiedsbescherming	8
2.3	Houtopstanden	8
3	HET PLANGEBIED	10
3.1	Huidige situatie	10
3.2	Toekomstige situatie	11
4	ONDERZOEKSRESULTATEN	12
4.1	Onderzoeksmethode	12
4.2	Soortbescherming	12
4.3	Houtopstanden	19
5	TOETSING WET NATUURBESCHERMING	20
5.1	Soortbescherming	20
5.2	Gebiedsbescherming	20
5.3	Zorgplicht	21
6	CONCLUSIE	22
6.1	Soortbescherming	22
6.2	Gebiedsbescherming	23
7	AANBEVELINGEN	24
BIJLAGE 1	BRONNEN	25

1 INLEIDING

In opdracht van Ingenious Vastgoed b.v. heeft de vakgroep Ecologie van Aveco de Bondt een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor het wijzigen van het bestemmingsplan een perceel aan de Koningin Julianalaan te Leersum (provincie Utrecht).

Abbeelding 1: Topografische ligging van het perceel aan de Koningin Julianalaan te Leersum (kaart: Aveco de Bondt, 2018).

De aanleiding van het onderzoek is het in voorbereiding zijnde ontwerp bestemmingsplan dat de herontwikkeling mogelijk maakt. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient aangetoond te worden dat het plan op het gebied van flora en fauna uitvoerbaar is. De eerste stap die plaatsvindt wordt om de haalbaarheid aan te tonen is het uitvoeren van een quickscan flora en fauna

Voorliggende quickscan flora en fauna beschrijft in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland de effecten van de ingreep op soortenbescherming en gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op houtopstanden. Uit deze quickscan blijkt of de plannen (mogelijk) leiden tot aantasting van beschermde soorten en/of gebieden en of vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek, een ontheffing en/of een vergunning.

1.1 Doel

De quickscan flora en fauna heeft meerdere doelen:

- vaststellen van (mogelijk aanwezige) beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek uitgevoerd moet worden naar beschermde flora en fauna;
- bepalen wat de effecten zijn van de ingreep op beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek gedaan moet worden naar de effecten op beschermde gebieden;
- indien negatieve effecten op beschermde flora en fauna en/of beschermde gebieden te verwachten zijn, dient te worden bepaald of in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing (soortbescherming) of vergunning (gebiedsbescherming) nodig is.

1.2 Leeswijzer

De quickscan flora en fauna bestaat uit 7 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk beschrijft de inleiding en leeswijzer. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijke kader besproken en vormt de relevante regelgeving voor het beoordelingskader waarbinnen de effecten van de ruimtelijke ingreep op de mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna worden getoetst. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied met de huidige ligging en de toekomstige ingrepen. Hoofdstuk 4 bestaat uit de onderzoeksmethode, de resultaten en de effectenbeoordeling van de voorgenomen activiteit. Hoofdstuk 5 vormt de toetsing van de ingreep aan de vigerende wetgeving. Een samenvatting van de toetsing en de noodzakelijk vervolgstappen worden beschreven in hoofdstuk 6. Afsluitend geven we in hoofdstuk 7 een vrijblijvend advies.

2 WETTELIJK KADER: WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. Deze wet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheid wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen wordt een globale toelichting gegeven met betrekking tot de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijk plannen en ingrepen worden getoetst.

2.1 Soortbescherming

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

Tabel 2: Zorgplicht Wet natuurbescherming

§ 1.3. Beschermingsmaatregelen algemeen		
art 1.11	lid	1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt. 3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Wnb is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel II.).

Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld.

Tabel 2: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

§ 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn		
art 3.1	lid	1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn		
art 3.5	lid	1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
§ 3.3 Beschermingsregime andere soorten		
art 3.10	lid	1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen; b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten deze periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag¹ onderscheid gemaakt tussen soorten uit de beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde nesten (verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken), categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken en 'overige soorten' (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Na gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

Tabel 3: Bescherming categorieën broedvogels

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
'overige soorten'	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

Gedragscode

Binnen de Wnb bestaat de mogelijkheid om voor de voorgenomen activiteit en de ter plaatse aanwezige soorten, door middel van een goedgekeurde gedragscode een vrijstelling te verkrijgen van de verbodsbepalingen uit art 3.1, 3.5 en 3.10 Wnb. Een ontheffing is dan niet noodzakelijk.

¹ Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet 2009 en Bijlage Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Wel dient aantoonbaar te worden gewerkt conform de betreffende gedragscode en is de zorgplicht van kracht.

2.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het “nee, tenzij” principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht.

2.3 Houtopstanden

De Wnb stelt dat wanneer bos wordt gekapt, dit binnen drie jaar na de kap dient te worden herplant. Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan dient dat elders (compensatie) plaats te vinden. Onder houtopstanden vallen:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen, maar die niet op erven of in tuinen staan;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat, uitgezonderd populieren en wilgen.

Voordat een perceel bos dat onder de Wnb valt wordt gekapt, dient een kapmelding te worden gedaan. Een kapmelding moet minstens één maand voor de kap worden gedaan. Binnen één jaar na melding moet de kap worden uitgevoerd.

In sommige gemeenten volstaat een kapmelding niet altijd en is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Verder worden de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vastgesteld.

3 HET PLANGEBIED

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in Leersum (gemeente Utrechtse Heuvelrug, provincie Utrecht). Het plangebied wordt begrensd door de wegen Koningin Julianalaan in het zuiden, de Meester Bosweg in het oosten en bebouwing in het noorden en westen. De onderstaande afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Afbeelding 3: Luchtfoto met globale begrenzing plangebied Koningin Julianalaan te Leersum (Aveco de Bondt, 2018).

Het plangebied bestaat deels uit braakliggend terrein en is deels bebouwd met een bedrijfspand. De bebouwing is een bedrijfspand en bestaat uit één verdieping met een zolder. Het bedrijfspand heeft een pannendak en is voorzien van spouwmuur. Het braakliggende terrein rond de bebouwing is recentelijk gefreesd en verspreid zijn er nog boomstronken aanwezig. Achterin op het terrein is nog een kleine ruigte strook met onder andere braam aanwezig. Binnen het plangebied zijn geen bomen of oppervlakte wateren aanwezig. Aan de noordkant van het plangebied, zijn er woonhuizen aanwezig. Tevens staat er aan de westkant een woonhuis. De tuinen van deze woningen grenzen aan het projectgebied met een haag. Ten oosten van het projectgebied, langs de Meester Bosweg, is een bomensingel aanwezig. Om een globale indruk te geven van het plangebied zijn onderstaande enkele impressies foto's opgenomen.

Afbeelding 4: Impressiefoto's plangebied Koningin Julianalaan te Leersum (Aveco de Bondt, 2017).

3.2 Toekomstige situatie

In het kader van de herinrichting wordt de bebouwing op het terrein gesloopt en wordt het perceel herontwikkeld.

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

Dit hoofdstuk beschrijft de methode en resultaten van de quickscan flora en fauna. Uit dit hoofdstuk blijkt welke potenties het plangebied heeft als leefgebied voor strikt beschermde soorten. Verder maakt dit hoofdstuk duidelijk of er beschermde natuurgebieden of houtopstanden aanwezig zijn.

4.1 Onderzoeksmethode

Bij het opstellen van de quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van de meest recente landelijke en provinciale archief- en verspreidingsgegevens en het NDFF. In de bijlage zijn de geraadpleegde bronnen weergegeven. Door middel van een literatuuronderzoek is bepaald welke beschermde gebieden en soorten er in de omgeving van het plangebied voorkomen en welke flora en fauna mogelijk in het plangebied aanwezig is.

Aanvullend is de aanwezigheid van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten onderzocht door middel van een eenmalig veldbezoek op locatie. Op 04-07-2018 hebben ing. S.C.M. Verhaegh en ing. A. Ponsen, twee ecologen van Aveco de Bondt, het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor de mogelijk voorkomende beschermde soorten. Het eenmalige veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn meerdere veldbezoeken noodzakelijk voor een volledig onderzoek naar bepaalde soortgroepen, zoals vleermuizen. De quickscan is de eerste stap in het proces om de haalbaarheid van het plan op het gebied van flora en fauna te onderzoeken. Bij aanwezigheid van specifieke habitatkenmerken is hier extra aandacht aan besteed tijdens het veldbezoek.

4.2 Soortbescherming

4.2.1 Vaatplanten

Op grond van literatuurgegevens (NDFF, 2018) komen in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde soort vaatplant voor: Korensla. Deze waarneming ligt ongeveer 1,5 kilometer ten zuidoosten van het projectgebied op bouwland langs de Rijksstraatweg. Korensla geeft de voorkeur aan open, zonnige, droge, stikstofarme, matig voedselrijke, kalkarme en zure zandgronden en komt nooit voor op veen of klei (Floron, 2018). Korensla groeit in akkers, in moestuinen, op heiden, op zandstrandjes langs rivieren en in bermen en op braakliggende terreinen (Floron, 2018). Gezien de afstand tot het plangebied en het ontbreken van habitatkenmerken binnen het plangebied, wordt het voorkomen van Korensla hier niet verwacht.

Tijdens het veldbezoek is de bebouwing gecontroleerd op beschermde muurvegetatie. Deze zijn niet aangetroffen. Daarnaast zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen op het omliggende terrein. Het is met zekerheid uit te sluiten dat beschermde soorten op de projectlocatie aanwezig zijn.

4.2.2 Vleermuizen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 2016) en NDFF komen in de omgeving van het plangebied diverse beschermde soorten vleermuizen voor. Dit zijn de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, franjestaart, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in gebouwen en in bomen. Daarnaast gebruiken vleermuizen open water en opgaande beplanting als foerageergebied en worden lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen en bomenrijen, gebruikt als vliegroute. De mogelijke aanwezigheid van deze leefgebied functies wordt in het kader van de voorgenomen ingreep binnen het plangebied nader toegelicht.

Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied

Gebouwbewonende vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis worden onder andere aangetroffen in spouwmuren, op zolders, achter (gevel)betimmering en dakbeschot.

De aanwezige bebouwing binnen het plangebied is potentieel geschikt voor vleermuizen om in te verblijven. Door de aanwezige overhangende (hoek)dakpannen zijn er mogelijkheden voor soorten zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis om onder de pannen te kruipen tussen het dakbeschot of in de toegankelijke spouwmuur (zie onderstaande afbeelding).

De toegangsmogelijkheden voor vleermuizen binnen het plangebied zijn echter beperkt doordat op een groot aantal locaties de mogelijke toegang is geblokkeerd door het dicht purren van dakranden.

Op basis van de geschiktheid van de bebouwing is de aanwezigheid van een kraam-, zomer-, paar- en of winterverblijf voor soorten als de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger niet uit te sluiten.

Afbeelding 4: Potentiele toegangsmogelijkheden voor vleermuizen (Aveco de Bondt, 2018).

Verblijfplaatsen in bomen binnen het plangebied

In bomen kunnen vleermuizen als rosse vleermuis, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, Brandt's vleermuis en Baardvleermuis worden aangetroffen achter loshangende schors en in boomholten.

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen kan worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

De aanwezige bomen rond het plangebied zijn gecontroleerd op mogelijke holtes. Ondanks dat er geen holtes zijn waargenomen is een mogelijke verblijfplaats niet uit te sluiten doordat de bomen vol in het blad stonden. Het is niet uit te sluiten dat in de bomen rondom het plangebied verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen aanwezig zijn. De bebouwing rondom het plangebied is geschikt voor vleermuizen. Diverse woningen hebben overhangende hoekpannen en openstootvoegen, welke gebouwbewonende soorten toegang kunnen verlenen tot de bebouwing. Aanwezigheid van een verblijfplaats in omliggende woningen kan niet worden uitgesloten.

Foerageergebied

Opgaande beplanting en beschutte waterrijke delen zijn potentieel foerageergebied voor vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis. In dergelijke gebieden zijn veel insecten (voedsel) te vinden. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangetast.

In het plangebied ontbreekt opgaande beplanting en waterrijke delen. Het is een braakliggend terrein met bebouwing en geen opgaande vegetatie met weinig potentie tot foerageren. Het plangebied vormt daarmee een beperkte functie als foerageergebied.

Vliegroutes

Landschappelijke structuren zoals watergangen, boomsingels en lanen worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar

belangrijk foerageergebied en terug. Ook worden deze elementen gebruik als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft voor een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belangrijkheid van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

De bomenlaan ten oosten van het plangebied kan theoretisch dienst doen als verbinding tussen de bebouwde kom, waar zich verblijfplaatsen kunnen bevinden, en het buitengebied om te foerageren.

4.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 2016; NDFF, 2018) komen in de directe omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren voor: das, boommarter en eekhoorn.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven. Door het ontbreken van voldoende reliëf, rust en beschutting zijn er voor de das geen mogelijkheden om een burcht aan te leggen. Door de stedelijke ligging en afwezigheid van geschikt habitat kan de aanwezigheid, binnen het plangebied, van een vaste- rust of verblijfplaats van de das worden uitgesloten.

Boommarter

De boommarter komt voor in gemengd bos en loof- en naaldbos. Ze gebruiken boomholtes als schuil- en nestplaats en hebben daarom een voorkeur voor oudere bossen. Daarnaast gebruiken ze ook oude nesten van vogels en eekhoorns en holen van konijnen en dassen. In sommige gevallen maken ze gebruik van ruimtes onder dakpannen of vlieringen van huizen (Broekhuizen *et al.*, 2016). Binnen het plangebied staan geen geschikte bomen met boomholtes. Echter, is er een toegangsmogelijkheden tot een open vliering. Het plangebied is gecontroleerd op sporen en op aanwezige verblijfplaatsen van de boommarter, deze zijn niet aangetroffen.

Door het ontbreken van sporen, de stedelijke ligging van het plangebied waarbij directe verbinding met natuurgebieden ontbreekt en de afwezigheid van geschikt habitat, is de aanwezigheid van de boommarter binnen het plangebied onwaarschijnlijk.

Eekhoorn

Eekhoorns bouwen bolvormige nesten in bomen of gebruiken boomholten of oude nesten van kraaien en ekster als verblijfplaats (Zoogdiervereniging, 2018). Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. De bomen in de directe omgeving van het plangebied zijn gecontroleerd op

aanwezige eekhoornnesten, deze zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van een verblijfplaats van eekhoorn binnen het plangebied of in de directe omgeving wordt daarom niet verwacht.

Overige grondgebonden zoogdieren

Andere beschermde grondgebonden zoogdieren komen op basis van bekende verspreidingsgegevens niet voor binnen het plangebied of in de directe omgeving. Daarnaast gelden voor deze soorten doorgaans specifieke habitateisen die binnen het plangebied ontbreken. Het voorkomen van overige beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in het plangebied kan daarmee met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

4.2.4 Broedvogels

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen overal tot broeden komen, van een open akker (kievit), naar een slootkant (meerkooit), in een klein struikje (winterkoninkje), tot bomen (houtduif) en gebouwen (spreeuw). Deze soorten zijn alleen beschermd op het moment waarop ze een nest hebben met eieren en jongen. Van enkele vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Deze jaarrond beschermde soorten broeden doorgaans in bomen (o.a. ransuil, buizerd) en in gebouwen (huismus, gierzwaluw). Tijdens het veldbezoek zijn er geen vogelsoorten aangetroffen op het plangebied.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

De bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt als broedlocatie voor soorten waarvan het nest jaarrond is beschermd. De oorzaak hiervan is dat alle ruimtes onder de dakpannen zijn volgespoten zijn met purschuim. Voordat dit zo was had de planlocatie wel potentie als broedlocatie. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de bebouwing binnen het plangebied is uitgesloten.

Roofvogels en uilen

Uit de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van buizerd, havik en sperwer. Door het ontbreken van bomen, opgaand struweel en gebouwen hoger dan 30 meter (slechtvalk) is het uit te sluiten dat roofvogels en nestlocatie hebben in het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of holtes aangetroffen. Nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten die in bomen nestelen, zoals uilen en roofvogels, zijn niet aanwezig. Verder zijn geen sporen (plukplaatsen, braakballen, mestsporen en ruiveren) van deze soorten aangetroffen. Nader onderzoek naar jaarrond beschermde vogelsoorten is niet noodzakelijk als gevolg van de plannen.

Huisumus en gierzwaluw

Uit recente broedvogelgegevens (NDFF, 2018) is het voorkomen van huisumus en gierzwaluw in de omgeving van het plangebied bekend. De aanwezige bebouwing heeft een pannen dak waarbij alle ruimtes onder de dakpannen zijn volgespoten zijn met purschuim. Hierdoor is het niet geschikt voor de huisumus en de gierzwaluw om van dit dak gebruik te maken als nestlocatie. Voor

het dicht purren van dakranden was de locatie waarschijnlijk wel geschikt voor geschikt zijn voor zowel gierzwaluw als huismus, om te gebruiken als nestlocatie.

Op basis van de verspreidingsgegevens en de potentie van de bebouwing is de aanwezigheid van een vast- rust of verblijfplaats van huismus en gierzwaluw uit te sluiten.

Afbeelding 5: Ruimtes onder de dakpannen met purschuim (Aveco de Bondt, 2018).

Niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5 en overige soorten)

Soorten waarvan het nest valt onder beschermingscategorie 5 betreffen voor een groot deel holtebroeders zoals koolmees, pimpelmees, spreeuw en boomkruiper. De aanwezige bebouwing zijn potentieel geschikt als nestplaats voor dergelijke soorten. Nesten uit categorie 5 kunnen wel een jaarrond beschermde status hebben wanneer sprake is van zwaar wegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. In onderhavige situatie is dit niet aan de orde aangezien in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieven aanwezig zijn waar de soort gebruik van kan maken bij het (tijdelijk) verdwijnen van de betreffende nestlocatie. Omliggende bebouwing biedt alternatieve mogelijkheden door de aanwezigheid van pannendaken en andere openingen.

4.2.5 Amfibieën

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2018) komen van de in Nederland aanwezige beschermde amfibieën alleen de kamsalamander in de omgeving van het plangebied voor.

Kamsalamander

Het habitat van waarin de kamsalamander kan worden aangetroffen is bosrijk, bevat houtwallen of struweel in de directe omgeving van het voortplantingswater (RAVON, 2009). Doordat het plangebied bestaat uit braakliggend terrein met bebouwing en binnen het plangebied geen voortplantingswateren aanwezig zijn, wordt niet verwacht dat er een populatie kamsalamanders binnen het plangebied aanwezig is.

4.2.6 Reptielen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2018) komen van de in Nederland aanwezige beschermde reptielen hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang in de omgeving van het plangebied voor.

Hazelworm en Levendbarende hagedis

Hazelworm en levendbarende hagedis stellen specifieke eisen aan het habitat waaronder bos(randen) en houtwallen, (vochtige) heideterrein en (structuurrijke) weg- en spoorbermen en ruigten. Doordat het plangebied bestaat uit braakliggend terrein met bebouwing, wordt niet verwacht dat er een populatie hazelworm binnen het plangebied aanwezig is. Door de stedelijke ligging en door afwezigheid van geschikt habitat kan de aanwezigheid binnen het plangebied van een vast- rust of verblijfplaats, van de hazelworm en de levendbarende hagedis, op basis van de habitatkarakteristieken worden uitgesloten.

Ringslang

Deze watergebonden slang komt voor in waterrijke habitats met aanwezigheid van structuurrijke vegetaties en voldoende schuilplaatsen. Waarnemingen van ringslang uit de omgeving van de Vogelkerslaan, op een afstand van ca. 300 meter. Nabij het plangebied zijn geen verdere waarnemingen van ringslang bekend. Het plangebied ligt door de aanwezigheid van de omliggende wegen en bebouwing relatief geïsoleerd, waardoor het geen optimaal leefgebied vormt voor ringslang. Ook is er geen geschikt oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied. Het ontbreken van waarnemingen in de directe omgeving en de afwezigheid van geschikte watergangen, maakt het onwaarschijnlijk dat de ringslang voorkomt in het plangebied. Ook zijn er geen (sporen van) ringslangen aangetroffen tijdens het veldbezoek. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van ringslang worden niet verwacht.

4.2.7 Vissen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2018) komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoorten voor. Binnen het plangebied zijn geen watergangen aanwezig waardoor mogelijk leefgebied voor vissen binnen het plangebied ontbreekt.

4.2.8 Vlinders

Beschermde soorten vlinders stellen specifieke eisen aan het habitat waaronder de aanwezigheid van waardplanten en komen doorgaans alleen voor in natuurterreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijke vegetatie en er zijn volgens verspreidingsgegevens geen waarnemingen bekend van beschermde vlinders in de directe omgeving. Het is daardoor niet aannemelijk dat dergelijke soorten voorkomen in het plangebied. De plannen leiden niet tot aantasting van leefgebieden van beschermde vlinders

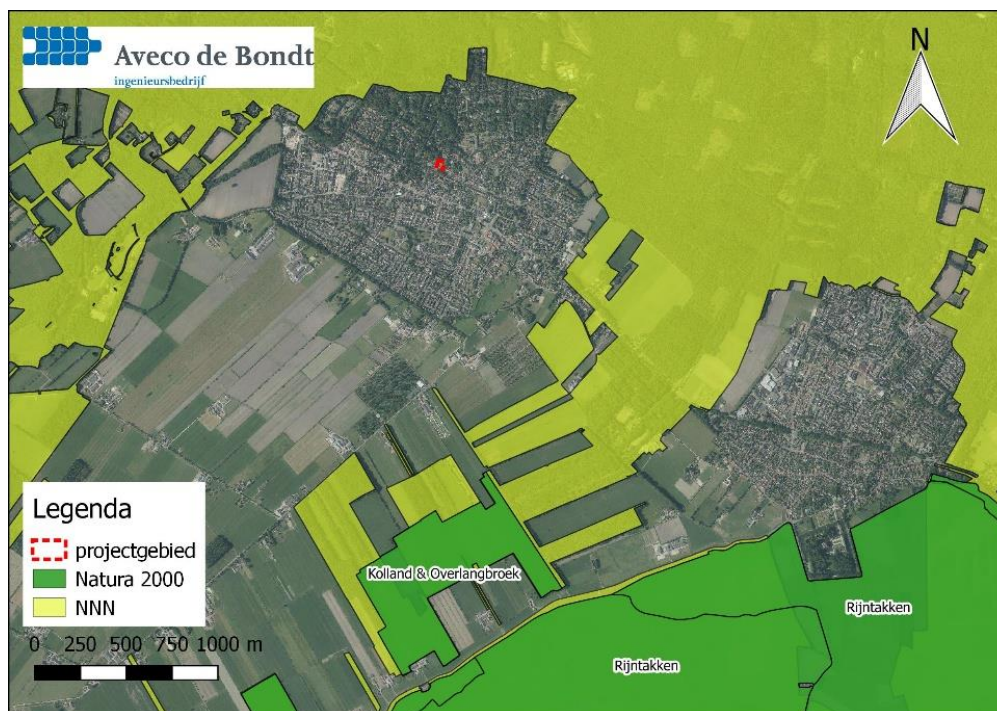
4.2.9 Overige soorten

Beschermde soorten insecten, slakken en weekdieren worden gezien de verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat binnen het plangebied niet verwacht.

4.2.10 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit of ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De meest nabij gelegen Natuurgebieden liggen op ongeveer 1,7 kilometer en 2,5 kilometer ten zuiden van het plangebied. Het betreft het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek en Natura 2000-gebied Rijntakken.

Gebieden behorend tot de NNN liggen op ongeveer 400 meter afstand ten noorden van het plangebied. Onderstaande afbeelding geeft de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde natuurgebieden weer.

Afbeelding 6: Ligging plangebied Julianalaan Leersum ten opzichte van het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek en Natura 2000-gebied Rijntakken (groen) en de NNN (geel).

4.3 Houtopstanden

Het plangebied ligt binnen de ‘bebouwde kom Boswet’ van de Gemeente Utrechtse Heuvelrug waardoor de aanwezige boomopstand geen deel uitmaakt van beschermde houtopstanden. Nadere toetsing in dit kader is niet noodzakelijk. Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt.

5 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

In dit hoofdstuk wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de quickscan (hoofdstuk 4) getoetst aan de ingrepen die gepland zijn (hoofdstuk 3). Uit dit hoofdstuk volgt de conclusie of er al dan niet vervolgwerkzaamheden nodig zijn. Denk daarbij aan een nader onderzoek om de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen, een voortoets om effecten op beschermde natuurgebieden te onderzoeken of het aanvragen van een ontheffing / vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.1 Soortbescherming

5.1.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied

Op basis van de geschiktheid van de bebouwing is de aanwezigheid van een kraam-, zomer-, paar- en of winterverblijf voor soorten als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet uit te sluiten. Door de geplande ontwikkeling, sloop en nieuwbouw kunnen verblijfplaatsen verdwijnen. Een aanvullend onderzoek dient hieromtrent uitsluitsel te geven. Hierbij worden aanwezige soorten en verblijfplaatsen in kaart gebracht.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

De aangrenzende woningen en bomen rondom het plangebied kunnen verblijfplaatsen van diverse soorten vleermuizen. Het direct nabij deze bomenrij en woningen aanbrengen van verlichting heeft mogelijk effecten op deze verblijfplaatsen. Door tijdens de uitvoering en in de eindsituatie het aanlichten van deze zone te voorkomen, is verstoring van een eventuele verblijfsfunctie niet aan de orde.

Vliegroute

De bomen rondom het plangebied kunnen theoretisch dienst doen als verbinding tussen de bebouwde kom, waar zich verblijfplaatsen kunnen bevinden, en het buitengebied om te foerageren. Het direct nabij deze bomenrij aanbrengen van verlichting heeft effect op deze vliegroute. Door tijdens de uitvoering en in de eindsituatie het aanlichten van deze mogelijke vliegroute te voorkomen, is verstoring ervan alsmede van indirect een eventuele verblijfsfunctie, niet aan de orde.

5.2 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op dusdanige afstand (1.700 meter) van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de ingrepen zijn van dusdanige beperkte aard dat geen sprake is van (in)directe aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

In de provincie Utrecht heeft het NNN geen externe werking, waarbij een toetsing aan het neentenzij beleid alleen noodzakelijk is bij ingrepen binnen de begrenzing van het NNN. Doordat het plangebied is gelegen op ongeveer 400 meter afstand tot het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN is verdere toetsing niet noodzakelijk.

5.3 Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht geldt voor onderhavig situatie dat er geen (soort)specifieke maatregelen hoeven te worden getroffen uitgezonderd de 'algemene' aandacht voor eventueel aanwezige individuen bij de uitvoering van het werk.

6 CONCLUSIE

In opdracht van Ingenious Vastgoed b.v., heeft de vakgroep Ecologie van Aveco de Bondt een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor het wijzigen van het bestemmingsplan voor het perceel aan de Koningin Julianalaan te Leersum (provincie Utrecht). In onderstaande tabel zijn de resultaten van de quickscan opgenomen met de te verwachten effecten, te treffen maatregelen en te nemen vervolgstappen.

6.1 Soortbescherming

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de quickscan opgenomen met de te verwachten effecten, te treffen maatregelen en te nemen vervolgstappen.

Tabel 4: Samenvatting quickscan flora en fauna bestemmingsplan perceel Koningin Julianalaan te Leersum

Soort(groep)	Waargenomen / te verwachten soorten	Functie	Verstoring	Verbodsbepaling Wnb	Maatregelen/vervolgstappen
Vaatplanten	algemene soorten	groeiplaats	-	-	-
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis	verblijfplaats	mogelijk	Artikel 3.5	aanvullend onderzoek bebouwing*
	diverse soorten	foerageergebied	nee	-	uitstraling verlichting naar omgeving in tijdelijke en definitieve situatie voorkomen
	diverse soorten	vliegroute	mogelijk	Artikel 3.5	uitstraling verlichting naar omgeving in tijdelijke en definitieve situatie voorkomen
	algemene soorten	leefgebied	nee	-	-
Broedvogels	algemene soorten	leefgebied	nee	-	-
Amfibieën	algemene soorten	leefgebied	-	-	-
Reptielen	nee	-	-	-	-
Vissen	nee	-	-	-	-
vinders	algemene soorten	leefgebied	-	-	-
Overige soorten	algemene soorten	leefgebied	-	-	-

*Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Deze maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan en door middel van een ontheffingsaanvraag ter toetsing bij het bevoegd gezag te worden voorgelegd.

6.2 Zorgplicht

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In het kader van de zorgplicht zijn, ten behoeve van onderhavig project, geen soortspecifieke maatregelen noodzakelijk.

6.3 Gebiedsbescherming

In het kader van gebiedsbescherming is gekeken of de toekomstige ontwikkelingen leiden tot negatieve effecten op natuurgebieden beschermd middels de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Op basis van deze afstand en de afwezigheid van een directe relatie / verbinding met een Natura 2000-gebied zijn geen negatieve effecten te verwachten als gevolg van herinrichtingen van het perceel aan de Koningin Julianalaan te Leersum. De plannen leiden niet tot (significante) aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of van kernkwaliteiten van de NNN. Een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook niet nodig. Een 'nee-tenzij' toets in het kader van de NNN is niet nodig.

7 AANBEVELINGEN

Zowel de streng beschermde stadsvogels huismus en gierzwaluw als diverse soorten vleermuizen komen de laatste jaren meer en meer onder druk te staan door de toename in ruimtelijke ontwikkeling, (grootschalige) renovatie en na-isolatie. Vrijblijvend doen wij dan ook graag enkele aanbevelingen om de toekomstige situatie voor onder andere bovenstaande soorten te verduurzamen.

- De nieuwbouw kan eenvoudig geschikt gemaakt worden voor vleermuizen door openingen en ruimte in de spouwmuur te creëren, kasten in te metselen, of ruimte achter gevelbetimmering te creëren;
- Indien bij de nieuwe woningen een pannendak toegepast wordt, kunnen speciale dakpannen gebruikt worden voor soorten als gierzwaluw en huismus. Deze soorten gaan in aantallen achteruit in Nederland;
- Indien in de nieuwe situatie struiken en bomen worden aangeplant, wordt geadviseerd om inheemse soorten aan te planten, zoals vuilboom, gelderse roos, kornoelje en kardinaalsmuts. Inheemse beplanting is over het algemeen aantrekkelijker voor insecten en vogels.

BIJLAGE 1 BRONNEN

Literatuurlijst

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center &
EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen
van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis,
European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden

Websites

www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.soortenbank.nl
www.sovon.nl
www.floron.nl
www.telmee.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
maps.noord-holand.nl